Український християнський часопис

МІСІОНАР

Рік видання 1897 №4(126) квітень 2003

РЕДАКЦІЯ ЧАСОПИСУ "МІСІОНАР" ПРОПОНУЄ:

"Календар "Місіонаря": релігійний записник на 2003 рік. – 384 с., кольор. ілюстр., оправа тверда.

Це видання книжкового формату, яке було започатковане отцями Василіянами у 1901 році, видавалося до приходу більшовиків у Галичину і стало дуже популярним серед широкого кола духовенства і вірних УГКЦ.

Цього року редакція "Місіонаря" відродила це видання у формі релігійного записника, яке сприятиме духовному зросту тих, хто ним користатиметься. У першому відродженому випуску "Календаря "Місіонаря" ви знайдете, крім церковної календарної частини, кольорові ілюстрації 12 Богородичних чудотворних ікон із історичними довідками, розважання над Євангелієм на кожну неділю, а на кожний день року – вказівки на біблійні читання на св. Літургії та короткий життєпис святих. У цьому нотатнику ви зможете записувати не тільки свої щоденні справи, але і духовні роздуми.

Це багатогранне релігійне видання адресоване широкому колу читачів, передовсім духовенству і катехитам, які можуть практично його застосувати у своїй щоденній духовній праці.

НОВІ КНИГИ ВИДАВНИЦТВА "СВІЧАДО":

о. Генрі Ноуен. **Від страху до любові** / Переклад з англ. мови Г. Теодорович. – 64 с.

Автор цієї книжечки є одним із визначних християнських письменників сучасності. Це видання, складене з проповідей о. Генрі Ноуена на основі притчі про блудного сина, є актуальним для великопосних молитов і роздумів, щоб відкрити для себе тайну власного покликання: стати спадкоємцями Бога-Отця, стати як Він – любов'ю.

Адресоване широкому колу читачів.

о. Генрі Ноуен. **З палаючими серцями:** Роздуми про євхаристійне життя / Переклад з англ. мови М. Микитюк. – 56 с.

Автор пропонує свої роздуми про значення Євхаристії та євхаристійного життя для кожної людини. Повніше розуміння Євхаристії він шукає в історії двох учнів, які йшли з Єрусалиму до Емаусу після розп'яття Ісуса Христа.

Адресоване широкому колу читачів.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ НА 2003 РІК

християнський часопис **"Місіонар"** і ви матимете добре джерело для духовного зросту!

Передплатний індекс – 23959

Вартість передплати:

на 1 місяць – 1 грн. 78 коп., на 3 місяці – 5 грн. 06 коп.,

на 6 місяців – 9 грн. 52 коп.

Слава Ісусу Христу!

Врешті настала весна. Вся природа пробуджується до життя. І ми, християни, повинні вставати з гріха до життя у Бозі. Це квітневе число нашого часопису розраховане на те, щоб допомогти усім у цьому важливому завданні. Під час Великого посту, особливо в час Великого тижня, радо заглиблюємося у значення людського терпіння, тобто особистого хреста. У цьому нам допоможуть глибокі роздуми К'яри Любіх.

Тривогою сповнені серця мільйонів людей війною в Іраку. Молитвою, а також конкретними діями, до яких закликає нас Блаженніший Любомир в окремому посланні, зможемо віднайти внутрішній мир і спільно благати Господа про утвердження миру в цілому світі.

Хресна дорога і смерть Ісуса Христа – це основна тема четвертого артикулу "Символу віри", який продовжуємо пояснювати. У статті о. Корнилія Яремака, ЧСВВ висвітлено літургійні особливості Великого тижня. Тема милосердя до ближнього порушена у статті семінариста Степана Суса. Щиро дякуємо усім жертводавцям Василіянського Фонду Допомоги. Цього разу подані о. Василем Мендрулем, ЧСВВ дані засвідчують, що вірні зі східних регіонів України також підтримують нас матеріально.

Доброю духовною поживою стануть для вас, дорогі читачі, реколекції Глави нашої Церкви Блаженнішого Любомира. У цьому числі ви маєте нагоду довідатися про зміст однієї з них. Заохочуємо вас взяти участь у тих науках, які відбудуться у квітні. Темою чергового матеріалу нашого члена редколегії о. Мелетія Батога, ЧСВВ є духовна сила святої плащаниці.

Четверта публікація серії статей під загальною назвою "Свята Таїна Подружжя" висвітлює кризові моменти у житті сім'ї та пропонує відповіді на те, як юридично узаконити розлучення. В іншій статті під рубрикою "До Року родини" подано богословське розуміння подружньої любові.

Велика увага читацької аудиторії цілої планети прикута до книг письменниці Дж. К. Ролінг про казкового хлопчика Гаррі Поттера. Що це за книги і який вони мають вплив на дітей – читайте про це у статті "Поттероманія". У рубриці "Запитуйте – відповідаємо" подаємо відповіді на питання наших читачів про строгий піст і Реформаторську Церкву. Наша редакція і надалі радо буде відповідати на ваші запитання, дорогі читачі.

Історична тематика цього числа представлена життєписом греко-католицького священика Василя Оберишина, який, незважаючи на важкі роки лихоліть, був гарним Божим світильником у безбожній темряві. Про василіянський монастир у Володимирі-Волинському читайте у статті під рубрикою "Василіянські монастирі України".

Поетична сторінка дасть вам нагоду застановитися над двома темами – великопосною та воскресною. Оповідання для дітей і молоді дає гарний приклад взаємного примирення у великодній ранок.

Вітаємо вас усіх, дорогі читачі, з Великодніми святами і бажаємо вам пасхальної радості й миру!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

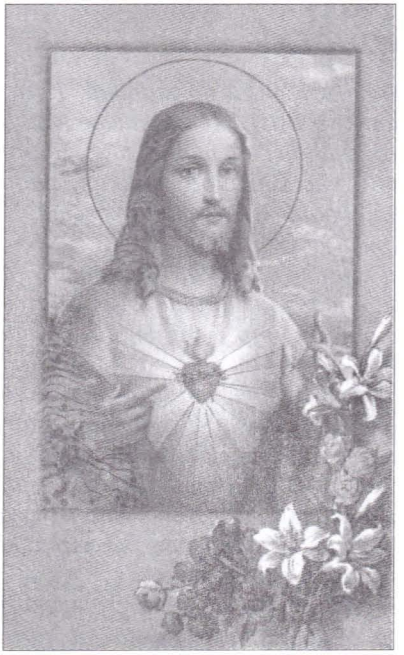

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА КВІТЕНЬ:

(Поблагословлені Святішим Отцем)

Загальний: ЩОБ ДУХОВЕНСТВО І МИРЯНИ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬ ВІДПОВІДАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ В ЦЕРКВІ, НАТХНЕННІ СВЯТИМ ДУХОМ, ДАВАЛИ У СВОЄМУ ОТОЧЕННІ СВІТЛИЙ ПРИКЛАД ГІДНОГО ЖИТТЯ.

Церква має ієрархічний устрій і в ній провідну роль відіграє духовенство. Але в той же час вона є народом Божим, і всі її члени покликані до святості, більше того, вони зобов'язані допомагати іншим осягнути її.

У новітні часи, починаючи від II Ватиканського Собору, також миряни займають відповідальне становище у Церкві, яка через них сумлінно виконує своє служіння в усіх сферах суспільного життя.

Святіший Отець закликає цього місяця молитися, щоб усі християни, які займають відповідальне становище в Церкві, завдяки натхненню Святого Духа, своєю чеснотливою поведінкою давали приклад гідного християнського життя усім людям у своєму оточенні. Вони повинні не тільки наслідувати Христа, але йти попереду, потягаючи за собою інших, подібно як це робить Добрий Пастир, Котрий веде на буйні пасовиська доручене Йому стадо, відважно обороняє його від усіх небезпек і дбайливо ним піклується, сприяючи його зростові.

Місійний: ЩОБ ДУХОВЕНСТВО, МИРЯНИ І БОГОПОСВЯЧЕНІ ОСОБИ НА МІСІЙНИХ ТЕРЕНАХ СВОЇМ ЖИТТЯМ ВІДВАЖНО СВІДЧИЛИ ПРО ПОКЛИКАННЯ УСІХ ЛЮДЕЙ ДО СВЯТОСТІ.

На місійних теренах, де християни є малочисленними або навіть зовсім незнаними, євангельська наука не сприймається легко. Їй чинять опір переважно провідники різних поганських релігій. Найкращим способом поширення Христової науки є живий приклад самих місіонерів, якими є священики, монахи і монахині, а також жертвенні миряни.

Як уже неодноразово засвідчила християнська практика, святість життя місіонерів стала найпереконливішою проповіддю для нехристиян. Мати Тереза з Калькутти разом зі своїми співсестрами мало говорила, але багато практикувала християнське милосердя до усіх знедолених, без огляду на їхню релігійну чи національну приналежність. Таким чином вона своїми добрими ділами навернула більше людей до Христової віри, ніж найздібніші проповідники.

Отож, непотрібно великих знань і коштів, а великої любові, щоб місійна праця католицьких місіонерів була успішною. Нераз місцева влада створює перешкоди християнам і для голошення Божого слова треба мати велику відвагу. Нерідко трапляється, що місіонерів переслідують і вбивають, але таким чином неодноразово здійснюється засада Тертуліана: "Кров мучеників – засів християн".

Молімося цього місяця, щоб католицькі місіонери сповнилися важливою християнською чеснотою – мужністю – і переконливо свідчили про покликання всіх людей до святості.

Місцевий: ЩОБ УСІ ХРИСТИЯНИ УКРАЇНИ ПРИМИРИЛИСЯ У ДУСІ ПАСХАЛЬНОГО ТАЇНСТВА І РАЗОМ ПРОСЛАВЛЯЛИ ВОСКРЕСЛОГО ГОСПОДА.

Усі християнські конфесії в Україні цього року майже одночасно святкують празник Воскресіння Господнього (один тиждень різниці між двома календарями – юліанським і григоріанським). Як звичайно, всі християни намагаються під час Великого посту примиритися з Господом через великодню сповідь. Однак примирення з Богом неможливе без примирення з ближніми.

З притчі про милосердного самарянина випливає, що любов до ближнього слід проявляти перш за все до ворогів та тих, які інакше думають і вірять. У тому дусі й ми, християни України, повинні зробити все, що від

нас залежить, для взаємного прощення і примирення з нашими братами та сестрами інших конфесій. Нехай зникнуть остаточно з української землі сумні явища, коли одна християнська конфесія прославляє Воскреслого Христа в храмі, а інша – під відкритим небом.

Молімося, щоб наше примирення набуло і конкретного виміру взаємодопомоги і солідарності зі знедоленими і потребуючими. Допоможімо приготувати великодній кошик усім, які на це неспроможні, без огляду на те, чи є вони вірними Католицької Церкви чи ні, і так нашими ділами підтвердимо нашу молитву за примирення і єдність усіх християн України.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА КВІТЕНЬ – СВ. ЄВПСИХІЙ, 22 (9)

Св. Євпсихій походив зі знатної родини і жив у 4 ст. у Кесарії Каппадокійській, що в Малій Азії. Був одружений. Одного дня він разом із гуртом християн зруйнував поганську святиню. Імператор Юліан Відступник, який намагався відновити поганство, страшенно розлютився, довідавшись про такий вчинок християн. Він наказав ув'язнити відважних послідовників Христа, а потім одних із них прогнав з краю, а інших – засудив до смерті, серед них і Євпсихія. Юнака жорстоко мучили, а вкінці зарубали мечем.

Християни збудували над гробом мученика гарну церкву. Св. Василій Великий називав св. Євпсихія "блаженним мучеником" і закликав усіх вірних до святкування його пам'яті.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ:

Загальний: ЩОБ УБОГІ ДІТИ І ТІ, ЩО НАМАГАЮТЬСЯ ПОЛЕГШИТИ ЇХНІ ТЕРПІННЯ, ВІДЧУЛИ ПОСТІЙНУ І МОГУТНЮ ПІДТРИМКУ Й ОПІКУ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ, МАТЕРІ ЖИТТЯ.

Місійний: ЩОБ ДУХ СВЯТИЙ ВІДНОВИВ МІСІОНЕРСЬКИЙ ЗАПАЛ У ПОМІСНИХ ЦЕРКВАХ ЦІЛОГО АЗІЙСЬКОГО КОНТИНЕНТУ.

Місцевий: ЩОБ ДІТИ І МОЛОДЬ У НАШИХ РОДИНАХ МАЛИ МОЖЛИВІСТЬ ПІЗНАТИ ХРИСТОВУ НАУКУ НА ПРАКТИЦІ.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ТРАВЕНЬ – СВ. ПАХОМІЙ, 28 (15)

ПОДЯКА ЗА ПОЖЕРТВИ

Галина Садова з м. Нового Роздолу на Львівщині дякує на сторінках "Місіонаря" усім жертводавцям, які надали їй грошову допомогу напередодні Великодніх свят. Вона заодно висловлює велику вдячність членам мирянської вітки третього Василіянського Чину, які часто її відвідують, допомагаючи таким чином їй і її родині нести нелегкий хрест.

"СЛОВО ЖИТТЯ"

"Та не що Я хочу, а що Ти" (Мк 14, 36)

Ісус присутній в Оливному саді, названому Гетсиманським. Довгоочікувана година настала. Це є кульмінаційна точка цілого Його буття. Він лягає хрестом на землю і молиться до Отця, ніжно називаючи Його "батьком", звертається до Нього словами, сповненими довіри, просить, щоб минула Його ця чаша, тобто муки й смерть. Благає Отця, щоб та година минула, однак, повністю здається на Його волю:

"Та не що Я хочу, а що Ти" (Мк 14, 36)

Ісус добре знає, що Його терпіння не є випадковою подією чи плодом звичайного рішення людей, але є допуском Божим. Його будуть судити і відкинуть люди, але чашу Він отримає з рук Отця.

Ісус навчає, що Отець Небесний має Свій план любові для кожного з нас. Він любить нас особливою любов'ю, якщо віримо в цю любов і на неї відповідаємо нашою любов'ю – ось Його вимога. Він обертає кожну справу на добро. У житті Ісуса нічого не сталося випадково – ні Його страсті, ні смерть.

Потім прийшло воскресіння, урочистий празник на згадку про цю подію відзначаємо цього місяця.

Приклад Ісуса Воскреслого має бути світлом у нашому житті. В усьому, що приходить і що збувається, в усьому, що нас оточує, і в усьому, що нам спричиняє терпіння, ми повинні вміти добачати волю Бога, Який нас любить, або Його допуск.

Щойно тоді все у житті матиме сенс і буде для нас корисним: навіть те, що нам у цій хвилині видається незрозумілим або абсурдним, навіть і те, що може нас, подібно як й Ісуса, вкинути у смертельну тривогу. Необхідно, щоб ми разом з Ним зуміли неодноразово з цілковитою довірою звертатися до люблячого Отця зі словами:

"Та не що Я хочу, а що Ти" (Мк 14, 36)

Воля Божа є Його голосом, який постійно до нас промовляє і закликає; це спосіб, у який Він виявляє до нас Свою любов, щоб дати нам повноту Свого життя. Волю Божу зможемо собі уявити, порівнявши її до сонця. Воля кожного з нас – це промінь того сонця. Наше життя можна уявити подорожжю променя, яка відмінна від шляху інших променів, що пролягає поряд з ним. Все ж таки це завжди є промінь сонця, тобто прояв волі Божої.

Всі ми виконуємо тільки одну волю Божу, але для кожного з нас вона по-різному виявляється. Чим ближче знаходяться проміння до сонця, тим ближчими вони є одні до одних. Також чим більше ми наближає-

мося до Бога, виконуючи щораз досконаліше Його божественну волю, тим ближчими стаємо одні одним... щоб усі стали одно.

Живучи так, ми можемо у нашому житті все змінити. Замість того, щоб іти тільки до тих, які нам подобаються, і любити тільки їх, ми можемо наблизитися до всіх тих, яких з волі Божої зустрічаємо на нашому життєвому шляху.

Замість намагатися отримати речі, які нам дуже подобаються, можемо обрати ті, які нам пропонуються з волі Божої. Якщо намагаємося повністю покластися на волю Божу ("те, що хочеш Ти"), то відірвемося від усіх речей і від свого "я" ("те, що хочу я"). Таким чином ми не тільки шукатимемо Бога, але й знайдемо Його. Щойно тоді наша радість буде повна. Переживаючи кожний, навіть найтрагічніший момент у нашому житті, слід нам виконувати волю Божу, повторюючи:

"Та не що Я хочу, а що Ти" (Мк 14, 36).

Хвилина, що минула, вже не повернеться, а майбутньою хвилиною ми ще не володіємо. Це подібно до пасажира у поїзді: щоб прибути до місця призначення, не ходить взад і вперед, а стоїть на місці. Так мусимо і ми зосередитися на теперішній миті. Поїзд часу їде сам по собі. Бога можемо любити тільки у теперішній хвилині, яка нам дана, підтверджуючи наше "так" Його волі якомога сильніше, цілісніше й активніше.

Тому любімо усмішкою, яку даруємо, працею, яку виконуємо, водінням машини, готуванням їжі, і також тоді, коли щось активно організовуємо, люблячи того, хто терпить біля нас.

Навіть випробування чи біль не повинні нас лякати, з Ісусом зуміємо пізнати у них волю Божу або Його любов до кожного з нас. Більше того, зможемо молитися:

"Господи, забери у мене страх до усього, бо все, що збудеться, буде виявом Твоєї волі! Господи, забери у мене всяке прагнення, бо нічого не є більш бажане, як Твоя воля.

Що найважливіше в житті? Твоя воля.

Допоможи мені не лякатися нічого, бо в усьому є Твоя воля. Допоможи мені не хвалитися нічим, бо на все Твоя воля".

К'яра ЛЮБІХ

Переклад з італійської мови о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ

НАМ ПИШУТЬ

ВІРА В БОЖЕ МИЛОСЕРДЯ

У великому заступництві св. Юди Тадея переконана жителька Іршавського р-ну Закарпатської обл. Так трапилося, що вона не була підготовлена до важливої доповіді через непоінформованість, але її виступ став блискучим після того, як вона звернулася у щирій молитві до св. Юди Тадея. Також вона зазнала важкої травми ноги, але відчула полегшення після молитви до цього святого.

Сім'я Закало зі с. Реклинець Сокальського р-ну на Львівщині дякує Богові за допомогу, Пречистій Діві Марії – за опіку і св. Юді Тадею й блаж. священмуч. Миколаю Чарнецькому, ЧНІ – за заступництво. Їхня дочка Оксана вступила до Бродівського педагогічного коледжу.

ПО ДОРОЗІ ДО ЕМАУСУ

З-поміж численних з'яв воскреслого Христа найактуальнішою видається євангельська подія з Емаусу, яку описує св. євангелист Лука. Він, як лікар і психолог, ставить нам перед очі Воскреслого Христа, Який непомітно приступає до двох Своїх учнів, котрі йшли з Єрусалиму до Емаусу.

Вони, глибоко розчаровані й сумні, сперечалися між собою про те, що сталось в Єрусалимі. Обидва вірили в слова Ісуса Христа і були переконані, що Він – могутній пророк, і покладали на Нього великі сподівання. Вони надіялися, що Він – Той, Хто має визволити Ізраїля. А після засуду і розп'яття Ісуса їхні мрії розвіялися.

Смуток і розчарування засліпив їхні очі до тієї міри, що вони навіть не впізнали свого співпаломника. На щастя, у них ще залишилося почуття гостинності й вони запросили подорожнього до себе, а під час вечері впізнали Його, коли Він узяв хліб, благословив, розломив і подав їм.

Дорога до Емаусу якоюсь мірою відображає життя кожного християнина, як також історію кожної церковної установи. Ми всі – паломники віри і переживаємо дні сильного піднесення та ентузіазму, період "золотої доби", але також час проблем, кризи і смерті.

Випробування можуть багатьох знеохотити і розчарувати. Коли приходить зневіра, ми схильні один одного звинувачувати, вести безплідні суперечки, нічого більше не розуміти і нікого не впізнавати. "Хіба не треба було Христові так страждати й увійти в Свою славу?". Це питання-відповідь Ісус скеровує до кожного з нас! Легко бути вірним, коли все йде добре! Важко зрозуміти, що "треба страждати, щоб увійти у славу", нелегко сприйняти неминуче терпіння або пожертвувати свої власні сподівання, яких часто вимагає воля Божа, що проявляється у різних життєвих обставинах.

Емаус дає нам рішення, ключ до виходу з ситуації: взаємно запросити одні одних до себе, по-братньому розмовляти і вести плідний діалог, благословити, ламати і ділити між собою спільний хліб. Тоді ми пізнаємо, що Ісус між нами. Повернемося швидко до Єрусалиму і скажемо один одному: "Христос живе! Він воскрес!". І почнеться нова мандрівка віри, нова історія. Пізнаємо себе в новому світлі, зрозуміємо, що ми – брати і сестри у Христі. Тоді будемо радісно співати: "Пасха священна нам з'явилась. Пасха нова, свята...".

Бажаю Вам веселих і повних надії Великодніх свят!

о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ,
Протоархимандрит

ХРИСТОС ВОСКРЕС – РАДІСТЬ ВІЧНА!

Св. апостол Павло пише: "Але хтось скаже: "Як воскреснуть мертві?" Безумний! Те, що ти сієш, не оживе, як не умре. І те, що сієш, не тіло, що має уродитись, а голе зерно, наприклад, пшениці або якесь інше" (1 Кор 15, 35-37). Образ зерна, яке вмирає, щоб дати нове життя, не належить апостолові Павлові, його використовує сам наш Божественний Спаситель, передбачаючи Свої муки і смерть на хресті. Тим відкриває нам глибинне значення вмирання і смерті, через які проходить Він сам і закликає до цього кожного з нас. Смерть ніколи не є кінцем, смерть покликана перемінити кожного з нас і стати початком нового, вічного і щасливого життя!

Апостол Павло закликає нас не тільки не боятися смерті тілесної, а вже тепер разом із Христом помирати духовно, щоб носити у собі завдаток вічного життя: "Чи ж ви не знаєте, що всі ми, що в Христа Ісуса охрестилися, у смерть Його хрестилися? Ми поховані з Ним через хрещення на смерть, щоб, як Христос воскрес із мертвих славою Отця, і ми теж жили новим життям... Так само й ви вважайте себе за мертвих для гріха, а за живих для Бога, в Христі Ісусі" (Рим 6, 3-4, 11).

Богослужження Великого (Страсного) і Світлого тижнів, тобто тижня перед Великоднем і тиждень після, вводять нас у таїнство вмирання і оживання разом з Христом. Великий тиждень розпочинається численними богослуженнями, які розповідають нам про підготовку до зради, про те, як Христос добровільно йде на смерть і як Його апостоли покликані йти вслід за своїм Учителем, разом з Ним страждати і пожертвувати своє життя за Нього.

Великий Четвер знаменний тим, що має дві Богослужби, які безпосередньо представляють нам приготування Христа до страждань і Його терпіння за спасіння світу. Вечірня з Літургією св. Василія Великого відображає Тайну вечерю, на якій Христос установив св. Тайни Євхаристії і Священства. У катедральних храмах єпископ на знак покори і за прикладом Божественного Спасителя, Який обмив ноги апостолам, обмиває ноги дванадцятьом священикам. Також того дня посвячується святе миро для здійснення св. Тайни Миропомазування, яке пізніше роздається священикам і є знаком єднання святої Церкви. Того ж дня ввечері служиться Утреня п'ятниці, під час якої священик читає 12 страсних Євангелій.

У Велику п'ятницю служаться Царські часи, сповнені молитви, щоб кожний християнин збагнув зміст Христової жертви, покаявся і прийняв "духовну смерть", щоби брати участь у вічному воскресінні. На Вечірні після обходу навколо церкви урочисто виставляється Плащаниця – символ гробу Христового. Кожний християнин може подякувати Христові за Його діло спасіння і зробити у духовний спосіб те, чого бажали жінки-мироносиці: намастити Христове тіло пахощами прощення і добрих діл. Богослужження Великої суботи сповнені священної тиші і радісного очікування Христового воскресіння. Хоча тіло Христове лежить у гробі, ми знаємо, що Він не помер, що Він сильніший від смерті і її переможе!

Коли кожен візьме активну участь у всіх цих Богослуженнях, то, прийшовши на Великдень до церкви, збагне, які то радісні хвилини для нас настають. Тоді щойно з повних грудей цілком свідомо полине піднесена пісня, що виводить нас із заспалості й смутку: "Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував!".

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

ЗВЕРНЕННЯ ДО ПРЕОСВЯЩЕННИХ ВЛАДИК, МОНАШЕСТВА, МИРЯН УГКЦ ТА ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ

"Мир вам!
Як Мене послав Отець, – так Я посилаю вас!"
(Ів 20, 21)

Дорогі у Христі!

Розпочалися воєнні дії в Іраку. Настали жорстокі дні, які спонукають нас до роздумів.

Війна та все те, що передувало її початку, недвозначно показують, до якої стадії занепаду моральних вартостей дійшло людство. Така ситуація у світі може призвести до повної зневіри і відчаю, що було б для людства остаточною трагедією. У цих обставинах важко покладати свої сподівання на людей, однак, не існує ситуації, в якій ми могли б втратити надію. Навіть попри наші спостереження за величезним моральним занепадом, ми повинні надіятися на Бога, Який є основою всякої надії, і зрозуміти, що в нас, людей, ще жевріє відчуття правди, справедливості, добра і навіть краси.

Не беремося судити нікого, проте хочемо закликати усіх вас зробити свій внесок у відродження людства, складовою частиною якого є наш край, наші громади, родини і кожен з нас. Для того, щоб моральні вартості знову стали основою нашого життя, кожен з нас, без винятку, повинен вдарити себе в груди, попросити пробачення у Господа та ближнього і щиросердечно відректися усього, що отруює наше життя.

Мир у світі встановити збройними засобами неможливо. Мир в державах, громадах, в серці кожної людини, за словами Папи Івана Павла II, не може бути без справедливості. Порятунок світу, наведення ладу в людському житті – хоч, може, це й дивно – є в наших руках.

Тільки тоді, коли кожен з нас почне жити згідно з Божими заповідями у повсякденному житті, у виконанні своїх обов'язків, у своєму ставленні до інших людей, усвідомлюючи свою відповідальність перед Богом, – земна куля стане гідним місцем для нормального, спокійного, забезпеченого життя. Тоді відкриються наші серця, щоб сповнитись миром, який хоче нам дати Господь.

Усіх вас заохочую підносити свої молитви до Господа за всіх загиблих, за тих, хто, ймовірно, ще загине, за всіх, хто безпосередньо чи опосередковано бере участь у воєнних діях і за тих, хто від них страждає.

Благаймо Господа також за всіх людей, які, хоч фізично далекі від воєнних дій, та своїми вчинками і негативними почуттями спричинюються до атмосфери безправ'я, в якій ми зараз живемо. Просімо Господа про мир. Благословення Господнє на вас!

† *Любомир*

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ У МИТРОПОЛИЧИХ ПАЛАТАХ

Під час прес-конференції, яка відбулася 13 березня 2003 року на Святоюрській горі, Глава УГКЦ Блаженніший Любомир кардинал Гузар розповів журналістам про свій пастирський візит до Канади. Він також повідомив, що Преосвященний владика Гліб Лончина призначений Апостольським візитатором для українців греко-католиків Італії, а також виконуючим обов'язки Прокуратора Верховного Архиєпископа в Римі.

Перед журналістами була оприлюднена також заява Блаженнішого Любомира про греко-католицького пароха церкви Благовіщення у м. Стрий на Львівщині Василя Йосафата Кавaціва *(Йосафат – це монаше ім'я, але вже з 1995 року він не є у Василіянському Чині)*. У ній іде мова про те, що цей священик оголосив себе єпископом і служить як владика. Комісія, до якої увійшли члени церковного трибуналу Львівської архиєпархії, не визнала достовірним твердження о. В. Кавaціва про те, що він є єпископом. З огляду на це усі його священнодійства як єпископа офіційно проголошені недійсними, поки він не отримає благословення Вселенського Архиєрея.

Ігор СКЛЕНАР

ЖОВКВА – ОСІДОК СОКАЛЬСЬКОЇ ЄПАРХІЇ УГКЦ

16 березня 2003 року урочисто відзначено відкриття єпархіального осередку єпископа-ординарія Сокальського у м. Жовква на Львівщині.

Недільного ранку в церкві св. Йосафата (колишньому римо-католицькому костелі) зібрались духовенство, представники місцевої влади і численні вірні на Архиєрейську св. Літургію, яку очолив владика Михаїл Колтун, ЧНІ, єпископ Сокальський. З ним співслужили Протоігумен о. Йосиф Будай, ЧСВВ, 16 деканів Сокальської єпархії та священики, які працюють в єпархіальному управлінні, зокрема синкел о. Михайло Ткачів. Варто згадати, що нещодавно до Сокальської єпархії приєднано греко-католиків Волині.

Наприкінці св. Літургії отець-канцлер Володимир Коткевич зачитав декрет про перенесення осідку Сокальської єпархії з Бродів до Жовкви. Управління Сокальської єпархії буде розташоване в колишньому домініканському монастирському комплексі, частина якого вже відремонтована

Ольга КРАК

УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ "ПАМ'ЯТІ ПАТРІАРХА"

19 березня 2003 року у Львівському оперному театрі відбулося вшанування ісповідника віри патріарха Йосифа Сліпого. Перед численними присутніми у залі – владиками і духовенством різних конфесій, монашеством і мирянами – зі вступним словом виступив Глава УГКЦ Блаженніший Любомир. Змістовну доповідь про патріарха Йосифа виголосив о. д-р Іван Дацько.

В урочистій академії взяли участь колектив театру ім. Леся Курбаса, камерний хор "Глорія", камерний оркестр "Віртуози Львова" та інші. Було озвучено фрагменти "Заповіту" Йосифа Сліпого, а також прозвучали класичні твори видатних композиторів, народні пісні тощо. Так гідно закінчено Рік Йосифа Сліпого, розпочатий у лютому минулого року.

Учасник академії

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ДОБРОМИЛЬСЬКУ РЕФОРМУ

20 березня 2003 року в катехитичному залі львівського Святоонуфріївського монастиря відбулася прес-конференція на тему "Добромильська реформа і відродження УГКЦ", організована директором василіянського видавництва "Місіонер плюс" о. Корнилієм Яремаком, ЧСВВ. Присутніх журналістів привітав Протоігумен о. Йосиф Будай, ЧСВВ, а опісля слово мав головний редактор "Місіонаря" о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ. Також до виступів долучилися відомі науковці Іван Паславський і Михайло Гайковський, які досліджують історію української Церкви.

Присутні довідалися про те, що 15-17 травня цього року відбудеться міжнародна наукова конференція. У ній візьмуть участь визначні священики Василіянського Чину, науковці з України та з-за кордону. Учасники побувають у Крехівському та Добромильському монастирях – чернечих осередках, у яких по-новому розвинулося життя Василіянського Чину в Україні між двома світовими війнами.

КОНФЕРЕНЦІЯ З ПИТАНЬ БІОЕТИКИ

6-7 березня 2003 року відбулася у Львові міжнародна конференція на тему "Формування особистості студентів, як майбутніх фахівців лікарської справи..." у приміщенні медуніверситету ім. Данила Галицького. Після реєстрації численних учасників з України і з-за кордону Блаженніший Любомир кардинал Гузар відслужив Архиєрейську св. Літургію у храмі Пресвятої Трійці, який називають "студентським", у співслужінні шести священиків, а потім виголосив змістовну проповідь.

Зі вступним словом на конференції виступив ректор медуніверситету Борис Зіменковський. Як на пленарних, так і на секційних засіданнях було порушено численні питання про християнські засади біоетики і медичної етики. В останні два дні роботи конференції відбулася культурна програма на теми аборту і евтаназії.

Резолюція конференції:

Для того, щоб дати змогу кожному громадянинові України зреалізувати свою *відповідальність перед Богом*, про яку йде мова у Конституції нашої держави, необхідно:

– забезпечити наповнення всіх ланок навчально-виховного процесу змістом християнської моралі та національної духовності;

– у всіх вищих навчальних закладах України запровадити як обов'язковий предмет біоетику на засадах християнської моралі;

– Верховній Раді України слід затвердити: норму, за якою людський зародок вважається життєздатною особою з моменту його зачаття, а не з початку фізіологічних пологів; законопроект про захист суспільної моралі на засадах християнської моралі;

– видати загальний посібник з питань біоетики, базований на засадах християнської моралі;

– організувати біоетичні кабінети у пологових будинках та при жіночих консультаціях.

Учасники конференції з питань біоетики протестують проти війни в Іраку та взагалі проти війни в будь-якій країні світу.

СИМВОЛ ВІРИ (4)

"Вірую в єдиного Господа Ісуса Христа, Сина Божого, Який був розп'ятий за нас за Понтія Пилата, і страждав, і був похований".

Шлях нашого відкуплення пролягав через страждання, розп'яття, смерть і поховання Ісуса Христа. Ісус, як Богочоловік, єдиний міг досконало виконати закон, бо був без гріха, більше того, міг його доповнити. Так він і сказав: "Не думайте, що Я прийшов усунути закон чи пророків: Я прийшов їх не усунути, а доповнити" (Мт 5, 17). Однак юдеї звинувачували Його за *порушення закону*, тому що Він не був згідний з їхнім тлумаченням дріб'язкових приписів чи традицій, а наголошував, що закон завжди слід виконувати з любові до Бога і ближнього.

Ісус найдосконаліше цінував храм, як місце перебування Його Отця і як дім молитви, з якого не слід робити печеру розбійників. Все ж таки Він пророк його зруйнування, що було сприйнято негативно. Це пророцтво було спотворене фальшивими свідками під час допиту у первосвященика і закинуте Йому як *образа храму*. Ісус ототожнив Себе з храмом, вказуючи на Себе, як остаточне місце перебування Бога серед людей. І коли юдеї зруйнували цей храм, тобто убили Христа, то завіса у храмі роздерлася надвоє, але сповнилися пророчі слова Ісуса, що Він його на третій день наново відбудує, тобто воскресне.

Юдеї звинувачували Ісуса в тому, що Він *хулить Бога,* що робить Себе рівним Богові. Він їм сказав правду: "Перше, ніж був Авраам, Я є" і "Я і Отець — одно" (пор. Ів 8, 58; 10, 30), та первосвященики, книжники і фарисеї не хотіли повірити в Ісуса через брак своєї віри і закам'янілість сердець, назвали Його богохульником і засудили на смерть. Реально кажучи, не всі юдеї відповідальні за смерть Ісуса, але тільки більша частина духовенства. Дехто з фарисеїв, такі як Никодим і Йосиф з Ариматеї, вірили в Ісуса ще за Його життя, а після Його смерті й воскресіння, як свідчить св. Лука, багато священиків повірили в Нього, як Бога і були слухняними вірі (пор. Ді 6, 7).

З богословської точки зору, усі люди спричинилися до Христових страстей, тобто заради нас і нашого спасіння Він був розп'ятий, помер і воскрес. Отож, і ми, а не тільки найбільші грішники, є у якийсь спосіб винними у Його терпіннях. Цього навчає св. Церква, передусім задля того, щоб висловлювати Йому свою безмежну вдячність за те, що сплатив наш невиплатний борг і дав нам можливість стати спадкоємцями Божого царства.

Отож, сенсом Його життя тут, на землі, було те, щоб служити і віддати своє життя, як викуп за багатьох, тобто за всіх. Пресвята Євхаристія, яку встановив Ісус на Тайній вечері, є спомином Його жертвоприношення. Христос справді помер, тобто зазнав стану відділення душі від тіла з моменту смерті аж до Його воскресіння. Але, як наголошує св. Іван Дамаскин, Його Божество залишилося невіддільним від Його душі й тіла, які залишилися з'єднані тією самою єдиною особою відвічного Слова. Саме задля того Його тіло не зазнало тління, як уточнює св. Тома Аквінський. Божа сила охоронила тіло Ісуса Христа від зітління, як наголосив св. апостол Павло у своїй проповіді в Антіохії: "Господь Ісус, що Його Бог воскресив, не бачив зітління"(пор. Ді 13, 37).

Підготував о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
(за "Катехизмом Католицької Церкви")

НА СРІБНІЙ ЗЕМЛІ І У СЛОВАЧЧИНІ

З 9 по 16 березня 2003 року на запрошення ігумена і пароха о. Павла Райчинця, ЧСВВ у с. Малий Березний на Закарпатті автор цих рядків проповідував великопосні реколекції для молоді та дорослих. Також голосив Боже слово для медперсоналу, працівників міліції та міськради у смт. Великий Березний.

В останній день місій я вирушив ще до м. Красного Броду в Словаччині, де проводив реколекції для місцевих отців і братів Василіян. Після закінчення науки 21 березня ми поїхали з провінційною настоятелькою сестер ЧСВВ до Пряшева. Слід відзначити, що сестри Василіянки нещодавно відзначили 80 років свого монашого служіння у Словаччині. У пряшівській греко-католицькій катедрі ми помолилися біля мощей блаж. свящмуч. Павла Гойдича, ЧСВВ. Варто згадати, що у місцевому університеті є факультет української мови, на якому працює професор Микола Мушинка.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

СПІШІМО РОБИТИ ДОБРО

Нещодавно ми з п. Валентиною відвідали хворих в будинку перестарілих у Львові по вул. Пасічній. На четвертому і п'ятому поверхах знаходяться в основному незрячі особи. Серед них є й молоді люди, які потерпіли внаслідок аварій і катастроф, і такі, що осиротіли при живих дітях і внуках. Які ж вони раді, коли їх відвідують! Дивлячись на терпіння цих людей, мимоволі думаєш про те, що вони переходять чистилище вже тут, на землі.

У будинку перестарілих багато немічних людей, які потребують нашої допомоги і розуміння. На сторінках "Місіонаря" закликаю проявити милосердя до таких людей, а також відвідати й інших потребуючих осіб у різних лікувальних установах.

Даниїла КМІТЬ,
членкиня Апостольства молитви м. Львова

З ДІЯЛЬНОСТІ ВАСИЛІЯНСЬКОГО ФОНДУ ДОПОМОГИ

(Продовження. Початок у чч. 7-12 за 2002 р., чч. 1-3 за 2003 р.)

Одеська область:

44. м. Одеса.
45. Білгороддністровський район: с. Солчани.

Хмельницька область:

46. м. Кам'янець-Подільський.

Крим:

47. м. Ялта.

Вінницька область:

48. Тростянецький район: м. Ладижин.

Кіровоградська область:

49. Гайворонський район: м. Олександрія, с. Завалля.

Київська область:

50. м. Київ, м. Біла Церква, м. Вишневе, м. Бровари, м. Тараща. *(Далі буде)*

Подав о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ

ВЕЛИКОПОСНІ РЕКОЛЕКЦІЇ ДЛЯ МИРЯН

Блаженніший Любомир кардинал Гузар проводить цього року реколекції для мирян у львівському костелі св. Магдалини (будинок органної музики). Науки на тему "Мирянин у Церкві" заплановані на 13 і 20 березня, 1, 12 і 17 квітня (о 18.30 год., а в суботу о 15.00 год.). Подаємо короткий зміст другої реколекційної науки.

У своїх реколекційних науках він зосередився переважно на науці II Ватиканського Собору про Церкву, яка міститься у догматичній Конституції про Церкву "Світло народів". Наголосивши на одній з основних рис Церкви, як народу Божого у Старому і Новому Завіті, Блаженніший застановився більше над таким аспектом, як таїнство єднання людей з Богом. Він закцентував на тому, що Церква має ієрархічний устрій і складається з рівних у гідності членів, які є дітьми Божими. Кожен християнин є носієм потрійного служіння, яке виконував сам Христос і передав його Церкві: пророчого, священичого і царського.

На відміну від Старого Завіту, де носіями цих трьох служінь були три різні категорії людей, у новому народі Божому, тобто Церкві, усі три поєднуються не тільки в особі Ісуса Христа, але й в кожному християнинові. Це гарно висловив св. апостол Павло словами: "Всі, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися". *У який спосіб християнин є пророком?* Коли християнин говорить і свідчить правду, навертає людину до Бога, тоді він сповняє пророчу місію.

Коли християнин виконує священиче завдання? Кожен християнин, без огляду, чи він чоловік, чи жінка, є священиком. Суть священичого завдання – приносити жертву Богові. Це зводиться до того, що знищується, тобто жертвується якась річ в ім'я Боже (наприклад, коли Магдалина вилила Ісусові на ноги дорогоцінне миро). У Старому Завіті були прийнятими кровні жертви: ягня або козенятко, яких зарізували і спалювали. У Новому Завіті єдиною кровною жертвою був сам Ісус Христос, Який Своєю кров'ю відкупив усіх людей. Кожен християнин-мирянин виконує священиче завдання у той спосіб, що жертвує на славу Божу те, що йому дороге. Ми можемо все, навіть якщо це є нашим обов'язком, робити на славу Господа, усе, крім гріха. Наприклад, обов'язком кожної матері є опікуватися своєю маленькою дитиною. Але коли вона недоспані ночі посвячує Богові на славу, то вона сповняє священичий обов'язок християнина. Висвячений священик, крім цього, ще має владу від Бога приносити в імені цілого народу Божого Христову жертву.

Яким чином мирянин виконує царське служіння? Царство відображає владу. Християнин сповняє царське служіння, коли він визнає у своєму серці Бога своїм Царем, Йому служить, Його закон зберігає. Кожного разу, коли християнин сам це чинить або допомагає комусь зі своїх співбратів і співсестер, він виконує свою царську службу, тобто поширює Боже царство на землі. Св. апостол Петро каже: "Ви ж – рід вибраний, царське священство" (1 Пт 2, 9).

Учасник реколекцій

ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ В УКРАЇНСЬКОМУ ІКОНОПИСІ

У минулому числі "Місіонаря" ми коротко проаналізували ікони про страсті Христові й довідалися про експресивність цієї теми в українському іконописі. У цій статті застановимося над тим, як українські митці зобразили найрадіснішу євангельську подію – Воскресіння Ісуса Христа.

На світлині: ікона "Зшестя в ад" Федора Сеньковича.

Тема Христового Воскресіння має три іконографічні типи. Перший – це "Зшестя до аду"*. Відомими є ікони такого типу зі сіл Поляни та Лисиничі, що на Львівщині, які датуються 15 ст. Згідно з візантійською традицією, такі ікони зображали Воскреслого Христа, Який зійшов до аду, зламавши одвірки, склав їх навхрест і став на них, тримаючи в руці хрест (символ перемоги), і воскресив з мертвих Адама, Єву і перших патріархів.

Другий тип ікон з'явився завдяки західним впливам і апелював до євангельської розповіді про те, як у ніч з суботи на неділю, тобто на третій день після розп'яття Спасителя з'явився ангел Господній і відвалив камінь від гробу Ісуса. Типовим прикладом цього є ікона з празникового ряду іконостасу з церкви смт. Немирів Яворівського району на Львівщині (зберігається в Києві у Національному художньому музеї України). На ній зображено саркофаг, над яким ми бачимо постать Воскреслого Христа. Обабіч Божественного Спасителя – два ангели. По-особливому зображені вояки-охоронці: вони міцно сплять.

У третьому типі ікон зображено зустріч жінок-мироносиць з ангелом. З Євангелія від св. Луки знаємо, що жінки прийшли до місця поховання Ісуса і принесли пахощі, щоб намастити тіло Спасителя, але, побачивши камінь, відвалений від гробу, налякалися. Та потім почули від ангела такі слова: "Його тут нема, Він воскрес". Ця подія відображена на іконі з циклу "Страсті Христові" з 15 ст. (походить зі с. Звижні, нині Польща). До цієї радісної євангельської зустрічі, яка сповіщала про Христове воскресіння, звернувся також у своїй творчості український митець Михайло Осінчук (1890-1969), творець ікон в українських церквах Канади. На одній з численних ікон, створених у стилі класицизму, він зобразив трьох жінок-мироносиць і ангела, що сидить на камені, відваленому від гробу.

Ікони, на яких українські митці різних епох і стилів зобразили подію Христового воскресіння, дають можливість усім віруючим заглибитися у це радісне таїнство, адже наш Божественний Спаситель, Ісус Христос – Сонце правди – через Свою смерть і воскресіння дарував нам життя вічне і відкрив "брами раю".

Підготував Ігор СКЛЕНАР

** Гріх наших прародичів настільки тяжко образив Бога, що тільки Син Божий зміг Своєю смертю і воскресінням зробити людину гідною увійти до неба. Тому поняття "ад" – це не пекло, а місце (стан) очікування праведників на визволення, яке прийшло від Господа.*

СВЯТА ТАЙНА ПОДРУЖЖЯ (4)

Цього разу поведемо мову про розлучення, розірвання або уневажнення шлюбу.

"Священний подружній вузол після довершення подружжя не може бути розірваний жодною людською владою і з жодної причини, крім смерті" (канон 853).

На жаль, численні подружжя переходять через дуже серйозні кризи, які призводять до розлучення, бо сімейне співжиття стає неможливим. Якщо подруги, які були церковно вінчані, опинилися у кризі подружнього співжиття, то священнослужитель намагається допомогти їм усіма доступними засобами. Якщо вони виявляться безуспішними, то св. Церква дозволяє подругам, які переживають кризу, на **т.зв. сепарацію або розлучене життя** протягом якогось означеного часу. Вони тоді живуть у стані фактичного розлучення, тобто кожний з них живе окремо, але можливість налагодити своє сімейне життя у них далі існує. У стані т.зв. сепарації ніхто з подругів не має права шукати собі іншу особу для співжиття чи намагатися з нею одружитися, але повинен жити у чистоті, зберігаючи подружню вірність.

Розірвання шлюбу передбачене церковними законами тільки у двох випадках. Св. Церква визнає дійсним перед Богом подружній вузол, який уклали між собою дві нехрещені особи, і після одруження одна з них охрестилася. У цьому випадку, коли один з подругів охрестився, а інший задля того не хоче мешкати разом з ним і жити в злагоді, не ображаючи Творця, то Церква вважає такий шлюб розірваним і хрещена сторона на підставі т.зв. Павлового привілею може законно укласти шлюб із якоюсь іншою свобідною людиною. Коли мова йде про недовершене подружжя, а одна або обидві сторони подали прохання до Римського Архиєрея розірвати таке подружжя, то це також служить причиною для законного розірвання шлюбу. Подружжя вважається недовершеним, коли одразу після вінчання подруги були змушені або добровільно жили окремо, не маючи статевих стосунків.

Подружня криза найчастіше закінчується цивільним розлученням, бо співжиття подругів стало неможливим і немає надії на примирення. У такому випадку кожна сторона має право скерувати до церковного подружнього трибуналу прохання розглянути можливість проголошення недійсним їхній невдалий шлюб, тобто його **уневажнення**. Наголошую, що це прохання ще не дає жодного права одружуватися з іншою особою, хоч би і цивільно, бо рішення церковного суду може бути як позитивним, так і негативним.

Кожен із розведених подругів може подати прохання до церковного подружнього трибуналу своєї єпархії, зміст якого повинен бути таким: "Уклінно вас прошу розглянути можливість проголосити недійсним мій церковний шлюб, який я заключив (-ла) ... *слід подати ім'я і прізвище подруга, вказати дату його народження, а також ім'я і прізвище священика, який вінчав подругів, дату і місце вінчання* ... бо вже немає жодної надії на наше примирення". До цього листа слід додати копію свідоцтва про церковний шлюб і документа про

цивільне розлучення. Потім слід чекати відповіді й подальших вказівок церковного суду.

Судовий процес триває кілька місяців, після чого церковний трибунал приймає рішення, тобто проголошує декрет, у якому мова може йти про те, що обидві сторони є вільними і їм дозволено укладати церковний шлюб з іншою особою. Це означає, що на підставі поважних доказів свята Церква проголошує попередній шлюб недійсним. Він немовби не існував і тому-то дає згаданим подругам право укласти новий шлюб, який вже не буде вважатися другим, а ніби першим, оскільки попередній шлюб не був важний: він існував через якийсь недогляд або причину, про що не знали подруги або священик, який давав їм шлюб. Ми повинні завжди з довірою ставитися до таких декретів церковного суду і не ставити під сумнів рішення св. Церкви, яка все чинить в ім'я Христа, Котрий сказав Своїм апостолам: "Все, що розв'яжете на землі, буде розв'язане на небі".

Якщо церковний суд не знайшов вагомих причин для проголошення недійсним попереднього шлюбу, то у декреті буде написано, що "хоч шлюб невдалий, але Церква вважає його дійсним, а подруги повинні ще раз спробувати примиритися. Якщо це не вдасться, то тоді вони повинні жити у постійній сепарації аж до смерті, не зв'язуючись ніяким іншим подружнім вузлом з ніякою іншою особою".

Не забуваймо, що Таїнство подружжя є одним зі семи св. Тайн Церкви і до нього слід приготовлятися з усією відповідальністю, і тоді буде значно менше таких труднощів у подружжі, які приводять до сепарації, розірвання чи уневажнення шлюбу.

Підготував о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
(за "Кодексом канонів Східних Церков")

ПОДРУЖНЯ ЛЮБОВ – ОБРАЗ БОЖОЇ ЛЮБОВІ

"...Покине чоловік батька й матір і пригорнеться до своєї жінки, і будуть вони двоє одним тілом, так що вони не будуть більше двоє, лиш одне тіло. Що, отже, Бог злучив, людина хай не розлучає" (Мт 19, 5-6).

Такими словами Христос пригадує нам Божий задум щодо подружжя і родини. Бог є спільнотою трьох Осіб, з'єднаних всеобіймаючою, беззастережною любов'ю. Ця любов становить суть Його єдності. Від початку Бог хотів, щоб кожна людина жила в спільноті любові не тільки з Ним, але й з іншими людьми. Господь, як Творець, є найкращим знавцем людського серця, його найглибших прагнень і бажань. Він знає, що кожен прагне любові тривалої і вірної вже тут, на землі, тому встановив спільноту близькості та інтимності між чоловіком і жінкою, які "не будуть більше двоє, лиш одне тіло".

Подружжя виявляє чудовий Божий задум нерозривного зв'язку між чоловіком та жінкою для продовження людського роду, який не перестає дивувати і захоплювати нас своєю красою. Християнське подружжя – це школа любові. Завдяки вірній і нерозривній любові подруги мають

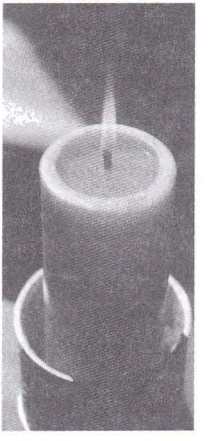

відвагу передавати нове життя, знаходять силу і витривалість, необхідну для того, щоби берегти і виховувати дітей, якими їх обдарував Господь. Саме у християнському подружжі людина зростає у любові, яка "не поривається до гніву, не задумує зла, все зносить, усьому вірить, на все надіється, все перетерпить, ніколи не переминає" (пор. 1 Кор 13, 4-8).

Незвичайний і захоплюючий Божий задум звершується взаємною присягою, яку наречені складають перед священнослужителем: "*Беру тебе за чоловіка /за жінку/ і обіцяю тобі любов, вірність і чесність подружню, і що не залишу тебе аж до смерті*".

Цими словами висловлена готовність, якою чоловік і жінка можуть взаємно себе обдарувати. Слова присяги є висловом відповідальної, незвичайної любові, джерелом і взірцем якої є сам Бог. Таким чином подружня любов, піднесена до гідності таїнства, веде подругів до досконалості.

Спроможність жити любов'ю на зразок Христової зроджується з надприроднього обдарування, яке чоловік і жінка отримали кожен окремо в св. Тайні Хрещення і спільно в св. Тайні Подружжя.

Папа Іван Павло II наголошує на величі подружньої любові й вказує на принципи побудови родини, а також закликає подругів та інших членів сім'ї до прощення та єдності завдяки участі у св. Тайнах Сповіді та Євхаристії. Подружня любов часто буває зранена гріхом і вона зцілюється подругами у св. Тайні покаяння. Любов чоловіка і жінки має бути схожою до тієї любові, якою Христос любить Свою Церкву (пор. Еф 5, 21-33). Таку любов св. апостол Павло порівнює з любов'ю до свого тіла: "Це велика тайна, а я говорю про Христа і Церкву. Нехай же кожний з вас зокрема любить свою жінку так, як себе самого, а жінка нехай поважає свого чоловіка" (Еф 5, 32-33).

На жаль, чимало молодих людей боїться зобов'язань подружнього життя та не укладають ні цивільного, ні церковного шлюбу, бо, мовляв, сучасна людина не здатна до вірної і взаємної любові.

Сучасне зматеріалізоване суспільство надає перевагу речам, а не духовним цінностям, заперечуючи християнське розуміння подружньої любові. Засоби масової інформації, численна друкована продукція пропагують спотворену подружню любов, яка заперечує основні засади подружньої вірності, нерозривності подружжя і його плідності.

Така подружня любов є немов "будівля на піску" (пор. Мт 7, 24-29), яка не може встояти, бо не має міцного фундаменту. Вона неспроможна заспокоїти серця подругів, але манить тим, що не ставить жодних вимог. При появі перших труднощів такі "вільні" подруги розлучаються і намагаються шукати "щастя" у новому подружньому зв'язку. Християни передусім цінують життя, як дар Божий, тому християнський світогляд виключає таке знецінення сучасним суспільством людської особистості й Таїнства подружжя.

Митрополича комісія у справах родини

ПАМ'ЯТНА ПЛАЩАНИЦЯ

"Благообразний Йосиф, знявши з хреста пречисте тіло Твоє, плащаницею чистою обвив і, пахощами покривши, у гріб новий положив"
(з Вечірні на Велику п'ятницю)

Одного недільного дня Микола Адамчук, професор львівського інституту, разом зі своїм онуком Михайликом відвідав копію Туринської плащаниці у храмі св. Юра у Львові. Повертаючись додому, він, вражений побаченим, почав розповідати онукові про своє перше відвідання плащаниці у Преображенському храмі.

– Ми сьогодні мали щастя, Михайлику, побачити і поцілувати копію святого полотна, у яке було загорнене тіло нашого Божественного Спасителя. Ісус Христос на третій день після смерті воскрес і вознісся на небо, але плащаниця залишилася у гробі, як доказ Його великої любові до людей. Цю плащаницю люди зберегли до сьогодні.

У нашому народі віддавна існує звичай щороку у Велику п'ятницю виставляти у кожному храмі подібну до цієї, але меншу за розміром плащаницю, тобто зображення мертвого Ісуса, Якому кланяються Його Пресвята Мати, св. апостол Іван, Никодим і Йосиф з Ариматеї. Це щось подібне до похорону Ісуса, в якому і ми на духовний спосіб беремо участь. Плащаницю звичайно гарно прикрашають квітами і той столик, на якому вона лежить, називають Божим гробом.

З давніх-давен люди з великою пошаною приходили до святої плащаниці, навіть на колінах йшли від вхідних дверей храму, щоб поцілувати п'ять Христових ран. Поклоніння і цілування святої плащаниці для віруючих є глибоким духовним пережиттям і це слід робити з чистим серцем. Тому християни намагаються вже до Великої п'ятниці відбути св. Сповідь і очистити своє сумління.

Микола незчувся, як разом з онуком прийшов додому. І вже у домашньому затишку продовжив свою розповідь:

– Навіть у часи переслідування нашої Греко-Католицької Церкви її вірні продовжували приступати до плащаниці у своїх церквах, які знаходилися в той час під юрисдикцією Московської Православної Церкви. У день Великої п'ятниці перед кожною церквою стояли великі черги людей, щоб поклонитися Христові, Який лежав у гробі. Це підносило людей у вірі, а ті, які сумнівалися, мали можливість переконатися у правдивості євангельського слова. У ті часи не бракувало і переслідувань з боку влади, і строго розправлялись з тими, кого виявили у відвідуванні плащаниці, особливо це стосувалося студентів, інтелегенції і їхніх сімей, вже не говорячи про службовців державних установ.

Кожного року у передвеликодні дні на підприємствах і у навчальних закладах читалися лекції на антирелігійні теми, на яких перевірялася стовідсоткова присутність.

Будучи студентом четвертого курсу фізичного факультету, прийшов я одного дня після такої лекції додому і тут же почав розпитувати свого батька:

– Тату, що таке плащаниця, як вона виглядає? Бо нам професор-лектор говорив, що її виставляють перед Великоднем у п'ятницю в церкві, а несвідомі віруючі їй поклоняються.

– Сину, та це зображення на полотні мертвого тіла Ісуса Христа і багато людей ідуть, щоб поцілувати цей образ, – відповів мені батько.

– А ви коли-небудь ходили до плащаниці? – знову запитував я свого батька.

– Ходив, як ще не був партійним. А потім посилали спостерігачем, дивитися, чи хто з наших працівників не йде до плащаниці.

Через декілька днів після цієї розмови я зустрів знайомих дівчат зі свого курсу, які планували поїхати на село до бабусі святкувати Великдень, але перед тим хотіли піти до плащаниці. Я тоді їм сказав:

– До плащаниці і я хочу з вами разом піти, щоб віддати поклін Христові, хоч я цього добре не розумію.

– Тут нема що розуміти. Потрібно стати в чергу, поцілувати рани Ісуса Христа і помолитися. Тільки ми разом не будемо стояти, а то ще всіх нас запишуть. А тоді бувай університет... – відповіли мені дівчата.

У Велику п'ятницю по обіді, йдучи вулицями Львова, я побачив велику чергу біля Преображенської церкви. Саме тут я повинен був зустріти дівчат. Не задумуючись, став у чергу. А за кілька хвилин черга за мною виросла на десяток людей. Тут стояли старші і молоді, мужчини, жінки, діти. Черга повільно просувалася вперед. Люди, роздумуючи про страсті Христа, забували про свої домашні клопоти. Дивлячись на все це, я відчув душевний спокій і мені навіть здавалося, що я вже в іншому світі.

Я перший раз ішов до плащаниці, тому став приглядатися до людей, які стояли поряд зі мною. На жаль, я не побачив нікого зі своїх знайомих. Навіть дівчат, з якими я декілька днів тому розмовляв, не було в черзі. Та ось, не вірячи своїм очам, я побачив професора з кафедри хімії. Я почав до нього приглядатися, чи це дійсно Олексій Семенович? Так, це справді був він. Тримаючи в одній руці портфель, а в другій – вервицю, він, опустивши очі додолу, тихо молився. Я тепер не опускав з виду професора, якого завжди поважав за його порядність і доброту. І всі студенти завжди добре за нього відгукувалися.

Професор наблизився до плащаниці. Як і всі, він став на коліна, перехрестився і поцілував рани Ісуса Христа. А потім, на мить задумавшись, відійшов і довго молився перед бічним престолом. Для мене цей приклад Олексія Семеновича був не тільки зворушливим, але твердим запевненням, що Христос дійсно є правдивим Богом, раз Йому поклоняються і моляться вчені.

Мені тоді так хотілося підійти до професора і з ним поговорити. Але поговорити не про хімію, про вічні таємниці будови речовин, а про Бога, який все так мудро сотворив.

Коли я виходив з храму, то вже не бачив професора. Але я виходив з церкви іншим. Якась ласка Божа огортала мою душу. Я відчув, який милосердний і добрий Господь, і дякував Йому, що в такий особливий спосіб я знайшов до Нього дорогу. Ідучи через сквер додому, я бачив, як пташки, радіючи весною, своїм щебетом немовби хвалили свого Творця, Господа Бога.

Того дня я, як ніколи, був щасливий. А прийшовши додому, сказав своєму батькові:

– Тату, підемо разом завтра вранці до плащаниці. Це щось незвичайне.

У Велику суботу ми з батьком пішли до плащаниці. У храмі співали Єрусалимську утреню, на якій мені запам'яталися такі слова: "Ти, що держиш кінці світу, Христе, зволив гробові задержати Себе, щоб від пекельної загибелі визволити людей, і воскрес, ожививши нас, як Бог безсмертний".

Закінчивши свою розповідь, Микола сказав:

– Дякуймо Богові, що можемо тепер вільно ходити до церкви, а також за те велике щастя, що ми мали змогу побачити копію святої плащаниці й поклонитися їй, не боячись ніяких переслідувань і арештів.

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

НЕ ПРОЙТИ ПОВЗ БЛИЖНЬОГО

Живемо в особливий час, коли багато хто відстоює свої інтереси. Проблеми, різні події, життєві вигоди, гонитва за комфортом заглиблюють усіх в самих себе. Так помалу не помічаємо, що окрім нас живе ще багато інших людей, котрі переживають можливо подібне, а може і ні.

Багатий завжди буде говорити, що йому бракує однієї копійки до мільйона, тому й не кине жебракові на кусень хліба. Інші будуть кидати хліб під ноги, бо мають його забагато. У народі кажуть, що ситий голодного не розуміє. Достаток часто породжує брак співчуття до знедолених. Коли одні розкошують у котеджах, інші доживають свого віку в убогих хатинах, як це бачимо у деяких країнах, де різниця між багатими і бідними ще більш відчутна, ніж у нас.

В одному з багатих міст Бразилії Сан-Паоло є величезний район, де люди живуть у халупах з бляхи. Ні, не завжди винна у цьому держава, але всі, які звикли проходити повз бідних людей, навіть не поглянувши в їх сторону. Ми навіть не вміємо розрізняти серед жебраків потребуючих людей, бо ніколи не бачили очей голоду.

На щастя, є такі, яким не байдужа доля ближніх, і вони останнє віддадуть, бо вірять, що Бог їм поверне в стократ. Вони беруть приклад із Божественного Спасителя, Який без огляду на те, що поспішав до вмираючої дочки Яіра, присвятив час і увагу хворій жінці, яку мучила довгі роки кровотеча.

Скільки потрібно для того, щоб жити щасливо? Правда, що дуже мало, але й те мале ми не хочемо робити. Коли б менше людей проходило повз потреби ближніх, певно, що не було би так багато болю, терпінь та насильства у нашому житті.

У Франції є відомий міст самогубців. З нього щороку покінчують своє життя, пірнаючи у ріку, безліч молодих та старших людей. Одного дня через цей міст простував священик. Саме в той момент один хлопчина, перелізши через поруччя моста, намірявся покінчити зі своїм життям.

Священик звернувся до хлопця з такими словами: "Я не можу втручатись у твої власні проблеми, а також перечити твоєму вибору, оскільки ти маєш свобідну волю. Але у твоїй кишені, напевно, є гроші, тому прошу тебе, віддай їх бідному чоловікові, що сидить біля моста. Думаю, ти розумієш, що там вони вже більше не будуть тобі потрібні". Хлопчина вислухав до кінця священика, а потім, витягнувши гроші зі своєї кишені, пішов до жебрака. Та вже більше не повернувся на цей міст самогубців.

Багато є таких випадків, коли люди марно чекають, аби у їхньому житті хтось поцікавився тими труднощами, які вони переживають. Люди, які байдужі до проблем інших, подібні до тих, які не звертали увагу на нещасного паралітика, котрий сподівався, що з чиєюсь допомогою зможе першим зануритись у скаламучену ангелом воду і таким чином видужати. Але дарма чекав 38 років, ніхто не зацікавився ним, крім Ісуса з Назарету, Який зцілив його.

Але паралітиками 21 ст. є не ті справді нещасні і знедолені, мимо яких багато хто байдуже проходить, а ті з-поміж нас, які нечутливі до потреб ближніх, подібно до родичів одного чоловіка, який розповідав: "Того вечора, коли було найбільш холодно, ми спали без світла і газу, бо не маємо чим заплатити. Пенсія на трьох – це мізерна копійка, а інші наші родичі, які керують великими підприємствами, згорділи і у своєму достатку забули про нас".

Як нам ще далеко до світла, до тепла, хоч і маємо все. Нехай Господь, Який закликав до нас словами: "Будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний", – докорінно перемінить наше байдуже ставлення до ближніх. Навчімося у цей важкий час бути іншими. Нехай наше серце не погорджує тими, які є убогі тілом. Станьмо опорою іншим, не минаймо тих, які сидять на узбіччях нашого життя. Якщо не ми підійдемо до них, то цього, певно, що ніхто не зробить.

Степан СУС

"ЗАКИНЬТЕ СІТІ НА ГЛИБІНЬ"

Під таким девізом відбудеться 16-17 серпня 2003 р. Б. ІІІ молодіжний фестиваль "Релігійно-патріотична пісня" у монастирі Преображення Господнього на Ясній горі в Гошеві (77520, Долинський р-н, Івано-Франківська обл.).

До участі запрошуються усі молодіжні релігійні організації України: Марійські дружини, Апостольства молитви, церковні братства та ін.

Просимо усіх, хто бажає взяти участь у фестивалі, зголоситися до 30 липня для реєстрації у конкурсі.

За довідками звертатись: монастир св. Онуфрія, вул. Б. Хмельницького, 36, м. Львів (тел. 72-95-69, факс: 93-55-33); о. Макарій Ленів, ігумен Гошівського монастиря (тел. (3477) 23-033); бр. Херувим Лісовський, ЧСВВ (e-mail: cheruvym@ua.fm); Тарас Дудкевич (тел. 52-33-55, e-mail: tarasd2002@ukr.net).

При висиланні листів просимо робити примітку: "Фестиваль "Релігійно-патріотична пісня – 2003".

Детальнішу інформацію про фестиваль ви можете знайти на інтернет-сторінці: www.festyval-osbm.lviv.ua.

ПОТТЕРОМАНІЯ

Великий резонанс у засобах масової інформації і у широких колах читацької аудиторії викликала серія книг англійської письменниці Дж. К. Ролінг "Гаррі Поттер". Вона стала популярним бестселлером серед дітей та шкільної молоді цілого світу і викликала неоднозначні судження про шкідливий чи позитивний вплив змісту цих книг на дитячий світогляд. На сторінках нашого часопису ми подаємо аналіз цих книг і запрошуємо читачів до дискусії на цю тему.

Дж. К. Ролінг народилася в англійському місті Брістолі у 1965 році. Після закінчення французької філології працювала секретарем. У 1992 році вийшла заміж, але вже через рік залишила свого чоловіка і разом з донькою без будь-яких засобів для існування опинилася в Едінбурзі, де і розпочала написання серії книг про Гаррі Поттера. Вже видано чотири книги (зі запланованих семи) загальним тиражем 116 мільйонів примірників і перекладено на 47 мов світу, в тому числі й на українську.

"Відірвавшись від комп'ютерів і телеекранів, сотні мільйонів дітей і дорослих у всьому світі знову читають! Казка про хлопчика-чарівника Гаррі Поттера зачарувала всю планету" – такі слова можна прочитати на книгах, виданих українським видавництвом.

Хто ж такий Гаррі Поттер? Це вигаданий персонаж, симпатичний хлопчик-сирота, який живе зі своїми родичами, котрі погано обходяться з ним і ображають його. Коли він був зовсім маленьким, "злий" маг Волдеморт вбив його батьків, які були "добрими" магами, і намагався вбити й самого Гаррі. Однак хлопчик від народження був обдарований надфізичними силами, тому не загинув. Після цих жахливих подій на чолі Гаррі залишився рубець, подібний на блискавку (у сатаністів цей знак є символом влади над іншими людьми). Коли хлопчикові виповнилося 11 років, йому принесли листа з Гогвортської школи чарів і чаклунства, і тоді він несподівано для себе довідався, що він "чарівник... і то дуже добрий чарівник... слід тільки трошки повчитися".

На перший погляд, ніби нічого поганого немає у книгах про Гаррі Поттера. Проте багато людей у світі збентежені появою цих книжок із "окультно-сатаністським" змістом. Члени Об'єднання педагогів і університетських професорів Англії звертають увагу батьків і вчителів на зміст надзвичайно популярних і лише зовні невинних видань Дж. Ролінг, висловлюючи занепокоєння тим, що діти, прочитавши ці книги, починають захоплюватися окультними дослідженнями. Генеральний секретар цього об'єднання каже: "Діти повинні бути захищені від маргінальних явищ окультизму. Вони повинні знати про небезпеку подорожей у невідоме. Книги про Гаррі Поттера приведуть до виникнення нового покоління, яке відкрило для себе світ магії. Все більше дітей проводять час на самоті у пошуках різних відомостей про сатанізм".

Про наявність у книжках про Гаррі Поттера окультних явищ говорить і сама Дж. Ролінг, яка у своєму інтерв'ю заявила, що провела спеціальне дослідження магічних обрядів і язичницьких ритуалів, щоб її книги мали реалістич-

ний зміст. Письменниця запевнила, що приблизно третина обрядів, описана в її книгах, основана на справжньому окультизмі.

Книги про Гаррі Поттера привчають і зближають дітей зі злом, магією, окультизмом та демонізмом; породжують різного роду страхи; викликають негативні емоції; мають антипедагогічний зміст.

Герої книг Дж. Ролінґ вчаться робити заклинання, готують магічне зілля, здійснюють обряди поклоніння, жертвоприношення, піднімають в повітря предмети, приймають магічні засоби, котрі покращують настрій (справжні трави, що використовуються шаманами і магами), спілкуються з померлими, вивчають астрологію, ворожбитство, різні магічні фрази, з допомогою яких можуть підпорядковувати собі інших, мучити і вбивати. Маленькі читачі мають змогу довідатися, що є "хороша" магія і що кожний з них вільний вибрати між "доброю" і "злою" магією.

У цих книгах поширюється вчення, що люди можуть існувати без душ. Дуже дивним є твердження, що смерть є лише "наступною великою пригодою". Спокуса випробувати "наступну велику пригоду" може підштовхнути юні незрілі душі до самогубства та втрати вічного щасливого життя. Дж. Ролінґ говорить: "Смерть... і те, що смерть означає, я би сказала, є однією із центральних тем усіх семи книг". Слід зазначити, що культ смерті – провідний у сатанізмі. Без сумніву, що письменниця є прихильницею сатанізму і не тільки описує сатаністські та ворожбитські ритуали, а й добре розуміє їхній зміст, значення і також знає їхній кінцевий результат.

Книги Дж. Ролінґ набагато шкідливіші, ніж здаються. Вони далеко не безневинні, адже є спроможними привести дітей до ідолопоклонства і підвищеного зацікавлення чародійством, ворожбитством і знахарством, які мають принадне і безневинне світло. Стверджувати, що ці книги описують невинне ворожбитство, це те саме, що згодитися, ніби сцени аморальності та насильства у американських фільмах не мають жодного впливу на людей.

Крім конкретних сатаністських ритуалів, у книгах про Гаррі Поттера подані також ідеї, які чітко перекликаються з поняттями ідеолога сатанізму Алістера Кроулі. Чи можна назвати випадковістю те, що Дж. Ролінґ використовує ті ж терміни, що й А. Кроулі у своїх книгах. Більше того, деякі факти біографії Гаррі Поттера безпосередньо запозичені з біографії Кроулі, наприклад, вік, у котрому Гаррі вступає у школу чаклунів, відповідає віку Кроулі, в якому він захопився магією, тобто 11 років. Кумир сатаністів виступив прототипом Гаррі Поттера. Письменниця втілила виплекану мрію Кроулі – зробити магію природною частиною повсякденного життя. Тепер мільйони дітей у світі, прочитавши книги Дж. Ролінґ, жваво підхопили вчення Кроулі про сатанізм і мріють стати чарівниками.

Зміст цих книг можна підсумувати словами пророка Ісаї: "Зло добром звуть, а добро – злом; з пітьми роблять світло, а зі світла – пітьму; гірке роблять солодким, а солодке – гірким!" (пор. Іс 5, 20). Пригадаймо слова нашого Божественного Вчителя: "Чи ж є між вами хтось такий, що, коли син попросить рибу, дасть йому гадюку?" (Мт 7, 9-10). Тому не даваймо своїм дітям гадючої отрути, якої сповнені ці, на перший погляд, невинні книги, але які містять антихристиянський зміст.

Підготувала Віра АРІВ
(на основі матеріалів Павла Сеннікова і Олени Андрулакі, перекладених бр. Миколаєм Микосовським, ЧСВВ)

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ!

Прошу пояснити, що таке "строгий піст" і у які дні року українці-греко-католики повинні його дотримуватися? Чи не доцільно було би у церковних календарях якимось особливим чином виділити ці дні?

Марія Ратич,
м. Львів

Дуже часто ми ототожнюємо *піст і стриманість від деяких видів їжі,* а це різні поняття. *Піст* у Східній Церкві – це голодування, тобто покутнича практика, яка триває день або й більше, коли з аскетичних мотивів людина або якась спільнота не споживає жодної їжі або навіть напоїв, включно з водою. Такий вид посту практикують серед християн хіба що монахи-пустельники, бо свята Церква до цього нікого з вірних не зобов'язує.

Всі ми практикуємо не піст, а *стриманість від їжі,* яка може бути строгою або менш строгою. На Синоді єпископів УГКЦ у 1997 році було встановлено, що шість днів у році (навечір'я Різдва ГНІХ, навечір'я Богоявлення, перший день Великого посту, Велика п'ятниця, Воздвиження Чесного Хреста, Усікновення голови св. Івана Хрестителя) християни повинні практикувати строгу стриманість від м'ясних страв і набілу. Ця практика у народі називається "строгим постом".

Кожної п'ятниці в році (за винятком тих, які припадають у загальниці), у всі дні першого і останнього тижнів Великого посту, крім субот і неділь (про перший день Великого посту і Велику п'ятницю було вже згадано вище), вірним слід утримуватися від споживання м'ясних страв. Похвальною є практика тих християн, які стримуються від м'яса також у понеділок і середу, але свята Церква до цього не зобов'язує.

А щодо виділення посних днів у церковних календарях, то в деяких з них посні дні позначені зображенням "рибок": дві "рибки" означають строгу стриманість від їжі, а одна – менш строгу.

•••

У греко-католицькій газеті "Нова Зоря" (ч. 7, 12.02.2003 р.) написано про Реформаторську Церкву, яка, як читаємо, "повністю забезпечена храмами". Що це за церква, яке її походження, обряди тощо.

Микола Попович,
м. Хуст на Закарпатті

Реформаторська Церква (або Церква реформованих християн) – це спільнота реформованих лютеран. Їхнім засновником був Жан Кальвін, тому їх ще називають "кальвіністами". Вони, як також й інші протестанти, визнають тільки одне джерело – об'явлення Боже, тобто Святе Письмо, а нехтують другим – усним переданням, тобто традицією. На храмах не ставлять хрестів, натомість – восьмикутну зірку або півня.

Кальвіністи не визнають реальної присутності Ісуса Христа в Пресвятій Тайні Євхаристії, а фальшиво запевняють, що Він у Пресвятому Своєму тілі й крові присутній тільки духовно, тобто символічно. Найбільшою їхньою помилкою є вчення про те, що люди мають наперед визначену долю – щасливу або нещасливу, і вони вже нічого змінити не можуть. Ця фальшива наука в богослов'ї називається "предистинацією" і її Католицька Церква рішуче засудила на Тридентському соборі.

ВІН ДОЧЕКАВСЯ ВІДРОДЖЕННЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ

"Твої установи піснями для мене стали
в землі мого вигнання"
(Пс 119, 54)

У нас інколи може викликати подив те, що людина дожила до глибокої старості. Ми можемо подивляти ще й тоді, коли вона у своєму житті зазнала поневірянь, терпінь і переслідувань за святу віру і Божу правду, а Господь обдарував її довгими літами і дав ще ласку побачити, що усі подвиги заради тієї віри були немарними. До таких особистостей належить і священик УГКЦ ***Василь Оберишин****, який 14 вересня минулого року у 98-літньому віці відійшов до Господа.*

Він народився 19 жовтня 1904 року у с. Потік Рогатинського району на Івано-Франківщині в селянській родині. Навчався в Рогатинській гімназії, а після її закінчення у 1927 році вступив до Львівської богословської академії, де навчався до 1931 року. Через два роки одружився з вчителькою Стефанією Бобко, з якою прожив аж до своєї смерті.

9 квітня 1934 року молодого богослова Василя Оберишина Митрополит Андрей Шептицький рукоположив на священика. Того ж року о. Василь розпочав служіння пароха у с. Пеняки Бродівського району на Львівщині. Роботи для молодого священика не бракувало, який окрім виконування душпастирських обов'язків, спільно з парафіянами збудував великий кооперативний будинок. У новозбудованому домі примістили читальню "Просвіти", молочарню і великий театральний зал (за часів радянської влади тут відкрили середню школу, яка діє до сьогодні).

У церкві, школі та різних культурно-освітніх товариствах о. Василь Оберишин завжди старався виховувати молодь на добрих християн і свідомих українців. Він хотів, аби гасло "Бог і Україна" завжди жило у їхніх серцях. Його великим помічником на народно-освітній ниві була дружина Стефанія. Старші мешканці Пеняків ще до сьогодні згадують, як багато дітей горнулося до неї як до рідної матері. Вона гуртувала біля себе і місцеве жіноцтво.

Під час воєнного лихоліття о. Василь був змушений переховуватись від більшовицьких партизанів. Притулок у своїй хаті в с. Пеняки отцеві надала родина Кухарчуків, а в с. Чепелі – родини Максимівих, Вечері та ін.

У 1944 році відбувся кривавий бій дивізії "Галичина" з радянськими військами. Село Пеняки було спалене. У парафіяльному будинку було розміщено штаб вищого німецького командування. Отець Василь з дружиною, сином і малолітньою донькою жили у пивниці. Коли німці відступали, то розстріляли місцевого римо-католицького священика Йосифа Євчарика. З допомогою добрих людей о. Василю вдалося втекти з Пеняків до с. Якторів Золочівського району на Львівщині.

Уникаючи комуністичних переслідувань, переїхав до с. Осталовичі, а потім присілок Меріщів Перемишлянського району на Львівщині. Його позиція щодо віросповідання була твердою – він не відрікся католицької віри. Часті виклики до КДБ не зламали священика. Отцю Василю наказали залишити парафію і заборонили відправляти богослужіння.

Та Господь не покинув о. Василя. Дорогою додому він зустрів людину, яка допомогла йому влаштуватися на світську роботу у Львові, куди він у 1946 році переїхав разом з родиною. Районне КДБ продовжувало розшукувати його, однак, незважаючи на це, о. Василь відважно продовжував виконувати свої священичі обов'язки на Івано-Франківщині та Львівщині.

Але втекти від "пильного ока" КДБ йому не вдалося. 2 лютого 1953 року його було заарештовано, а потім засуджено на 25 років каторги і 5 років позбавлення прав людини. Заслання відбував у таборі, відомому під назвою "Долина смерті", що знаходився за 100 кілометрів на північ від Воркути. Це невелике шахтарське селище з двома таборами режимного типу розкинулося у Ненецькому національному окрузі, у якому були кримінальні злочинці, багато з яких мали по декілька судимостей. Температура сягала мінус 70! Злочинці часто між собою конфліктували і жорстоко билися, після чого залишалося багато мертвих, яких не ховали у землю, а скидали у шахту.

Виконувати душпастирські обов'язки у таборі о. Василь не мав жодної можливості. Додавала сили тільки молитва. В тюрмі священик піддавався жорстоким допитам і фізично-моральним знущанням. Були й пропозиції отримати свободу і далі продовжувати виконувати священичі обов'язки, але він повинен був зректися католицької віри. Та о. Василь не погодився на це. Він стійко переносив усю гіркоту сибірського заслання, духовно єднаючись з Богом через молитву.

У 1956 році після амністії о. Василь повернувся до Львова. Але влада заборонила йому проживати в межах міста. Завдяки добрим знайомим він прописався у м. Ківерці Волинської області та влаштувався на роботу в "Сільелектробуд", де працював протягом 1956–1958 років. У 1959 році він повернувся до Львова. Влаштувався бухгалтером в обласному комітеті Львівської профспілки. У 1975 році вийшов на пенсію. Продовжував таємно вдома відправляти богослужіння, сповідав, хрестив дітей, давав шлюби. Також їздив селами Львівщини та Івано-Франківщини, підтримував зв'язки з владиками та священиками підпільної УГКЦ.

1989 рік був надзвичайно радісним для о. Василя Оберишина, як і для всіх вірних УГКЦ, яка того року заманіфестувала свій вихід з підпілля. У 1990 році греко-католикам було повернено церкву Преображення Господнього у Львові. Її сотрудником став о. Василь. Одного дня до нього приїхали парафіяни с. Осталовичі і просили повернутися на парафію. Вже доволі старший роками священик не відмовив вірним. 8 грудня 1994 року о. Василь був призначений парохом сіл Осталовичі і Мерещів. Та все-таки літа далися взнаки і він невдовзі повернувся до Львова. На 92-му році життя він знаходив у собі сили відправляти св. Літургії у львівській церкві Покрову Пресвятої Богородиці. З березня 1999 року о. Василь був нагороджений грамотою Святішого Отця за вірність і відданість УГКЦ.

Сучасники о. Василя пам'ятають його як людину невисокого росту з добрими синіми очима. Він не справляв враження героя за віру, але його діла залишили в серцях людей глибоку віру в Бога.

Богдан СЕМЧИШИН,
вчитель-катехит с. Пеняки на Львівщині

МІСІЙНА СТАНИЦЯ СВ. ЙОСАФАТА

Василіянський монастир у центрі **м. Володимира-Волинського** заснований у 1675 році. Він юридично належав до Литовської Провінції отців Василіян, хоча територіально – до Руської Провінції. Цей монастир відноситься до ряду т. зв. "волинських". Тут діяла прилюдна школа. З 1720 року отці Василіяни у Володимирі-Волинському керували семінарією для єпархіального священства. У 1838 році, в часи переслідувань греко-католиків російським царатом, ця монаша обитель була ліквідована російською владою.

Окрім згаданого монастиря, у селах Зимно і Низкиничі, що поблизу Володимира-Волинського, діяли ще дві василіянські монаші обителі. У Зимному монастир був заснований в 11 ст., а в Низкиничах – у 1643 році. Обидва монастирі були скасовані 1806 року.

Всі три монастирі нині є у власності Православної Церкви. Отцям Василіянам влада віддала колишню лютеранську церкву, у якій до того був спортзал педучилища.

У Володимирі-Волинському під час підпілля працювали отці Василіяни Іван Мельник і Маркіян Когут. У 1992 році сюди прибув о. Григорій Бардак, ЧСВВ, який св. Літургію ще служив під відкритим небом, на тому місці, де колись знаходилася церква св. Параскевії*. Після нього тимчасово служили у 1997–2001 роках отці Василіяни Віталій Лотоцький, Василь Зінько, Макарій Флячок, Всеволод Сокирко, Дмитро Григорак, Йосиф Холод, Роман Шелепко, Никифор Донченко, Микола Кук і Симеон Чмола. Під час служіння отців Д. Григорака і Й. Холода отцям Василіянам віддали парафіяльний будинок, який колись належав протестантському пасторові. Наприкінці 2001 року до місійної станиці св. Йосафата у Володимирі-Волинському прибув о. Мартин Хабурський, ЧСВВ, який доклав чимало зусиль, щоб організувати греко-католицьку громаду у м. Нововолинську.

З серпня 2002 року тут служить настоятелем о. Терентій Довганюк, ЧСВВ, а йому допомагають о. Атанасій Кулинич, ЧСВВ і бр. Іван Литвин, ЧСВВ.

За 11 років діяльності отців Василіян у Володимирі-Волинському громада греко-католиків значно зросла. У місті було створено недільну школу для катехизації дітей та молоді й Апостольство молитви. Також проводяться біблійні читання і часто організовуються екуменічні зустрічі з вірними інших конфесій.

Планується капітальний ремонт храму св. Йосафата, побудова каплички на місці зруйнованої церкви св. Параскевії. До речі, хрест Розп'яття, який знаходився в цій церкві, зберігається у православному соборі Московського патріархату у Володимирі-Волинському. У майбутньому буде створено музей св. священномуч. Йосафата Кунцевича.

На все це потрібні кошти, тому невеличка греко-католицька громада звертається до вас, дорогі читачі, з проханням підтримати їх матеріально і таким чином спричинитися, щоб місто, де народився св. Йосафат, стало гідним відпустовим місцем для вірних цілої нашої Церкви.

о. Терентій ДОВГАНЮК, ЧСВВ

** Тут дванадцятилітній Іван (Йосафат) Кунцевич молився перед розп'яттям Христа, з якого на його молоде серце чудом впала Божа іскорка і покликала його до служіння Господеві.*

ПЛАЩАНИЦЯ

Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться –
На відшибі від битої дороги
Старенька церква. В церкві плащаниця,
На ній Христос. Пробиті руки й ноги,
Вінок терновий голову стискає,
На зимні плити кров з тих ран спливає.

Крізь двері вітер забіжить від гаю,
Розсіє запах зораної ниви,
Крізь вікна зорі з неба зазирають,
Туман снується долом сивогривий,
А в тумані тім – привиди чи люди?
Ідуть, і каються, і б'ються в груди:

"Прости нам, Боже, – о, прости нам, Христе.
Що Ти за нас перетерпів ці страсті,
А ми обличчя Твоє промінисте
Затьмарили й воно тепер імлисте,
Не сяє вже, не світить, мов огнистий
Дороговказ, – прости, прости нам, Христе!"

На відшибі від битої дороги
Старенька церква, біла плащаниця,
Ніч оповила Божі руки й ноги, –
Та ночі край, на день благовіститься!..
Не знаю, дійсність це, чи тільки сниться –
Ця церковця й ця біла плащаниця?

Богдан ЛЕПКИЙ

ВЕСНА – ЦЕ СОНЦЯ ПЕРЕМОГА

І знову все на повні груди
Дихнуло, збуджене життям,
І кожне серце чує чудо,
І світ увесь, неначе храм.

Горять свічки, блищать ікони,
Земля в молитві до небес...
– Христос Воскрес! – лунають дзвони, –
І спів: – Воістину Воскрес!

І лине музика весіння,
Зринає пісня в унісон:
– Христос Воскрес! – бо воскресіння –
Природи вічної закон.

Весна – це сонця перемога.
У великодній світлий час
Ми наближаємось до Бога,
Бог наближається до нас.

Олекса ВЕРЕТЕНЧЕНКО

ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ

Весна... Повітря сповнене чарами, які приневолюють пташку щебетати, молоду травичку – вириватися з підземного царства на світ Божий, звірят будитися і виходити зі своїх зимових нір. Разом з природою оживають і люди. Тихе радісне почування огортає їх.

Здалеку видно гурт хлопчиків. Вони поспішають стежиною, що пролягла через поле. Діти, розмахуючи руками, про щось жваво розмовляють. Їх різкі рухи та гучні вигуки виглядають недоречними у тиші, яку переривають хіба що шепіт струмочків та щебетання пташок.

– Я йому покажу, я йому покажу! – вигукує високий хлопчина років одинадцяти, погрожуючи комусь кулаком.

– Ти чого такий розлючений, яка тебе муха вкусила? – підсміюється товариш.

– Розлючений! Цікаво знати, яким би ти був, якби у тебе ножичок вкрали. Я ж за нього віддав усі гроші, що заколядував на Різдвяні свята.

– Всі гроші! – вихопилось у когось із гурту.

– А ножик був, те що треба! Різав, що хочеш, як бритва!

– Так, ми знаємо, – ствердили друзі. – Але як він міг у тебе його взяти? Може, ти даремно ганьбиш товариша?

– Ні, не даремно! – гаряче запротестував Василько. – Ось послухайте, як то сталося. Вчора, коли всі вийшли з класу на перерву, ми з Грицем залишились сидіти за партою. А він мені й каже:

"А де твій ножичок? Може, взяв із собою до школи?" – "Так, взяв. А що?" – відповів я, а Гриць: "То позич мені, я хочу верби нарізати. Завтра ж свято – Квітна неділя".

"От вигадав, наломи собі так, рукою. Ножичка для цього не треба", – А він мені на це: "Рукою погано ламати – прутики будуть нерівні, а ножичком я їх одної довжини наріжу". – "Ні, не дам", – рішуче відмовив я, а він глянув на мене злісно й каже: "Ах так? Ну то ти ще пошкодуєш!" – "Ха-ха, і що ти мені зробиш?" – відповів я йому, сміючись.

– Ось так ми перемовилися на перерві, а коли уроки закінчилися і я почав складати все до наплечника, то виявив, що ножичка немає. Я обмацав усі кишені, а його і слід пропав. Та й Гриць дуже вже хутко зібрався...

– А чого ти такий упевнений, що то Грицько взяв твого ножичка? Може, ти його десь загубив. Гріх осуджувати товариша, – зауважив хтось із дітей.

– Ні, ні! Це тільки він на таке здатний – я його знаю!

На таке твердження уже ніхто не перечив. Діти притихли, але в душі вони були неспокійні. У кого закипіла злість до злодія, у кого закралося підозріння, а комусь стало дуже прикро, що один з їх товаришів у переддень Квітної неділі, у Великий піст вчинив недобре, а другий тримає на нього зло. З тим хлопці порозходилися по домівках.

Але й удома Василько не міг заспокоїтися. Він думав, як відімстить своєму ворогові Грицькові.

Присілок, де жили хлопці, був недалеко від села. Тож Василько міг постійно ходити до церкви слухати молитви і богослужіння Страсного тижня та присмирювати свою образу. Але, на превеликий жаль, він частіше бігав у ліс, ніж до церкви, і кожен раз, як бачив галузку, з якої можна було щось витесати, вибухав гнівом.

Настала ніч під свято Воскресіння. Тепла, чудова ніч... Усі одягнулися по-святочному і поспішали в храм.

Пішов і Василько. Але думка про те, що в церкві буде Грицько, не давала йому спокою. Він мусить скористатися з передранкової темноти, вибрати слушну хвилину і помститися тому злодієві, та так, щоб усі бачили.

Підходять до села. Розвиднюється. Уже видно церкву. Василько входить у храм. Господи, яка краса! При виді святих ікон, освітлених тихим світлом воскових свічок, люди забули про горе й усякі незгоди.

Один за одним підходять до плащаниці, але не зі скорбним почуванням, а з радісним очікуванням Христового Воскресіння.

Всі немов завмерли в молитві. Лише один Василько розглядається – Грицька шукає.

Почалося богослуження – урочисте й радісне. Ось високо підняли плащаницю, зробили обхід довкола церкви, внесли і поклали на престолі. Вернулась процесія, захвилювалися хоругви. Люди затамували подих. Усе стихло...

"ХРИСТОС ВОСКРЕС!" – порушив тишу радісний вигук. Якесь надзвичайне почуття пройняло Василька, немов тепла хвиля огорнула його, і від її тепла щось, здавалося, розтопилося в його серці й вилилося сльозами, та такими щирими і радісними, якими він ще ніколи не плакав.

У цю ж мить він відчув, що хтось біля нього також плаче. Василько обернувся й бачить: стоїть Грицько й, обережно торкаючись його руки, подає ножичок, схлипує і шепоче: "Прости..."

Обнялися хлоп'ята, та так сердечно, по-братерськи, як ще ніколи досі не обіймалися. В ту хвилину вони обоє відчули насолоду заповіді Господньої: "Любіть один одного, як і вас полюбив ваш небесний Отець!", – і зрозуміли глибокий зміст прекрасної воскресної пісні "Простім вся воскресенням і друг друга обіймім!".

Цілу Службу Божу вони щиро молилися, і це свято справді видалося їм, за словами церковної пісні, "празником празників і торжеством торжеств" – найкращим днем їхнього життя.

Закінчилася Служба Божа. Священик поблагословив паску, масло, сир, яйця та інші страви. Всі вийшли з церкви і весело поверталися домів, а Грицько з Васильком ішли собі разом, узявшись за руки і весело розмовляючи.

о. Юліан ДЗЕРОВИЧ

Український християнський часопис

Заснований у 1897 році

Засновники – Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.

Головний редактор
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

Редакційна колегія:

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ
о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Заступник головного редактора *Віра Арів*
Відповідальний секретар *Ігор Скленар*
Комп'ютерна верстка *Тараса Бродовича*

Адреса редакції:
м. Львів, 79019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94
e-mail: misioner@mail.lviv.ua
www.realty.lviv.net/Misionar

Підписано до друку 29.03.2003
Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.
Зам.

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
80300, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 2003

ЗМІСТ

Слово редактора 97
Наміри Апостольства молитви на квітень 98
Наміри Апостольства молитви на травень 100
К'яра Любіх
"Слово життя" 101
о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ
По дорозі до Емаусу 103
о. Корнилій Яремак, ЧСВВ
Христос воскрес – радість вічна! 104
† Любомир
Звернення до Преосвященних владик, монашества, мирян УГКЦ та всіх людей доброї волі 105
Ігор Скленар
Прес-конференція у митрополичих палатах 106
Ольга Крак
Жовква – осідок Сокальської єпархії УГКЦ ... 106
Урочиста академія "Пам'яті патріарха" 106
Прес-конференція про Добромильську реформу ... 107
Конференція з питань біоетики 107
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
"Символ віри" (4) 108
о. Василь Зінько, ЧСВВ
На Срібній землі і у Словаччині 109
Даниїла Кміть
Спішімо робити добро 109
о. Василь Мендрунь, ЧСВВ
З діяльності Василіянського Фонду Допомоги .. 109
Великопосні реколекції для мирян 110
Ігор Скленар
Воскресіння Христове в українському іконописі ... 111
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Свята Тайна Подружжя (4) 112
Подружня любов – образ Божої любові 113
о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
Пам'ятна плащаниця 115
Степан Сус
Не пройти повз ближнього 117
"Закиньте сіті на глибінь" 118
Віра Арів
Поттероманія 119
Запитують-відповідаємо 121
Богдан Семчишин
Він дочекався відродження нашої Церкви 122
о. Терентій Довганюк, ЧСВВ
Місійна станиця св. Йосафата 124
Поетична сторінка 125
о. Юліан Дзерович
Воскресна Утреня 126

На обкладинці: василіянська місійна станиця св. Йосафата у Володимирі-Волинському.

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

КРОСВОРД “ГАЇВКИ”

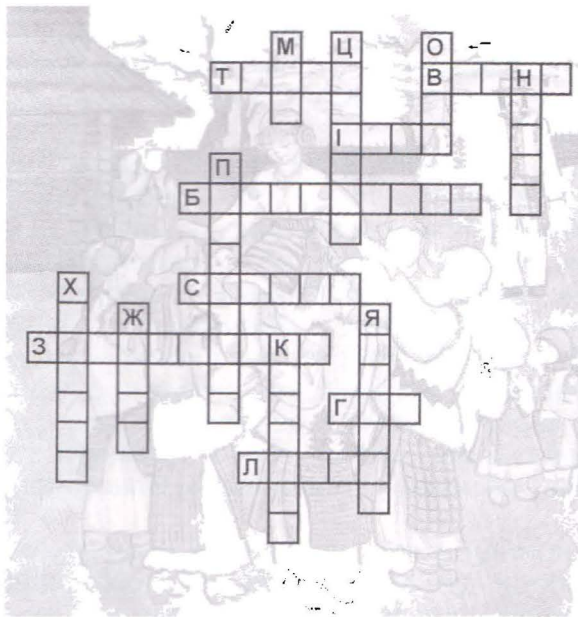

(Допишіть замість крапок пропущені літери)

По горизонталі:

Т. Там, в зеленім гаю, **т...** зелененька, там писала писанки Оленка маленька.

В. Ой весна, **в...** – днем красна, що ж ти нам, весно, принесла?

І. Заспіваймо, паняночки, веселої гаївочки. Най ся Мати утішає, **І...** з гробу воскресає.

Б. Друге зілля рута-м'ята, щоб не била вдома мати. Третє зілля, – **б...**, дівчаточкам на віночок.

С. Ой вийшла **с...** з братом, ой вийшла мати з татом. Ой вийшли усі дівоньки – виводять гаївоньки.

З. Сива **з...** по саду ходила, та ну, та ну, та ну-ну, по саду ходила, сторожів будила.

Г. Котилися вози з гори на долину, та й ся покотили в **г...**, в ліс по дівчину.

Л. Устань, устань, подоляночко, устань, устань, молодесенька, умий **л...** так, як скляночку.

По вертикалі:

М. Ой, горобчику-спадку, спадку, чи бував же ж ти в нашім садку? Чи видав же ж ти, як **м...** цвіте?

Ц. Жила була царівна, царівна, **ц...** молода.

О. А на горі жита много, по долині **о...** . Отворились райські двері, кажуть: “Христос Воскрес!”.

Н. Перше зілля, то шалвія, – то для дівчаток **н...**

П. Ось так, так сіють мак і петрушку, й **п...**

Х. Скакала жабка понад водою, за нею **х...** із вуздечкою.

Ж. Ходить **ж...** по долині, а Жучиха по ялині; грай, Жучку, грай, небоже, най ти Господь допоможе.

Я. А в нашого Василя така грива, як в коня. А ми гриву обстрижем, на **я...** повезем.

К. Аж нараз прийшло **к...** покропило, насварило: мир хай буде всім сьогодні, бо це свята Великодні.

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

Відповіді на кросворд “Великопосний”, вміщений у №3 за 2003 рік:

По горизонталі: 5.Сестра. 6.Родина. 9.Сонце. 10.Череп. 11.Господь. 14.Правда. 17.Справа. 18.Марія. 20.Голос. 22.Каяття. 23.Новина. 27.Царство. 29.Вклад. 30.Тайна. 31.Година. 32.Подяка.

По вертикалі: 1.Серце. 2.Пророк. 3.Молодь. 4.Ангел. 7.Покора. 8.Жертва. 12.Єдність. 13.Апостол. 15.Закон. 16.Хітон. 19.Батько. 21.Знання. 24.Талант. 25.Квиток. 26.Народ. 28.Ласка.

З Богослужень на Квітну неділю

У суботу на Вечірні

Нині благодать Святого Духа зібрала нас, і всі ми, взявши хрест твій, кличемо: Благословенний, хто йде в ім'я Господнє, осанна на висотах!

Син віковічний, Бога Отця Слово, якого престолом є небо, а підніжком – земля, прибувши до Витанії, принизився нині на осляті безмовнім. Тому, несучи в руках віття, єврейські діти голосно вітають тебе: Осанна на висотах, благословенний, хто йде, – Цар Ізраїля!

Слава тобі, Христе, що сидиш на престолі, на висотах, якого ми нині очікуємо з твоїм чесним хрестом. Тому й веселиться дочка сіонська, радуються народи землі, тримають галузки діти, а учні – ризи. Уся вселенна навчилась тобі співати: Благословенний ти, Спасе, – помилуй нас!

Шість днів перед Пасхою прийшов Ісус у Витанію і приступили до нього учні, мовивши йому: Господи, де хочеш, щоб ми споготували тобі їсти Пасху? А він послав їх, кажучи: Ідіть у село, що напроти, і знайдете чоловіка, який нестиме жбан води; тож підіть за ним і скажіть господареві дому: Каже Вчитель, – у тебе їстиму Пасху з учнями моїми.

У неділю на Утрені

Очистивши душі, як діти, з духовними вітками, прославляймо вірно Христа, кличучи на повний голос Владиці: Благословенний ти, Спасе, що прийшов у світ спасти Адама від давнього прокляття, ставши, Чоловіколюбче, за своєю волею духовно новим Адамом. Слава тобі, Слове, що все на користь нам учинив.

Над другом своїм, Христе, проливаєш таємно сльози, виявивши цим чоловіколюбно співчуття, і підводиш із мертвих померлого Лазаря. Побачивши твій прихід, Спасе, багато дітей вийшло сьогодні тобі назустріч з вітками в руках, викликуючи: Осанна тобі! Благословенний ти, що прийшов спасти світ!

Той, що на херувимському престолі, заради нас сів на осля, і добровільно прибув на муки, чує нині, як діти кличуть: Осанна! Народ же взиває: Сину Давидів, поквапся спасти своє створіння! Благословенний Ісусе, – на це й прийшов ти, щоб ми збагнули твою славу.

Радуйся і веселися, городе Сіоне, красуйся і радій, Божа Церкво! Ось бо приходить Цар твій у правді, сидячи на осляті. Діти співають йому: Осанна на висотах! Благословенний ти, що маєш багатство щедрот, – помилуй нас!

Відсвяткувавши празник віток і лози, зберімся, вірні, на божественний празник святого і спасенного таїнства Христових страстей, і подивімся, як він за нас приймає добровільні страждання, як віддає своє життя за спасіння світу. Тож із вдячністю заспіваймо йому переможну пісню і кличмо в скрусі серця: Господи, джерело милосердя і пристане спасіння, – слава тобі!

"Молитвослов", Рим-Торонто, 1990